

МАЛЕНЬКАЕ Я — ГЭТА Я

Калі бачу, як дворнік у парку зграбае ў кучкі прыгожае восенскае лісце, маё ўнутранае «Я» пратэстуе. У такі момант хочацца падбегчы да яго і папрасіць не рабіць гэтага. Альбо раскідаць той жоўта-барвовы дыван зноў на зямлю.

Падобнае адчуванне ў мяне было пасля прагляду дзіцячага спектакля «Маленькае Я — ГЭТА Я». Актрыса Таццяна Крыцкая прапанавала маленькім глядачам зрабіць уласнаручна галоўнага героя казкі. Кожнаму раздала па ружовым паветраным шарыку ды яркай стужцы, валосікі з воўны, папяровыя вочкі ды носік, да якіх быў прымацаваны двухбаковы скотч. Усім дзеткам дапамагалі бацькі, таму цацкі атрымаліся практычна аднолькава бездакорныя. Маю ж увагу прыцягнуў хлопчык з саламянымі валасамі. Ён таксама спачатку, глядзячы на астатніх, прынёс свайму дзядулю шарык і папрасіў прывязаць да яго ваўняную фрызуру. Мужчына ўжо хацеў сам прыклеіць вочкі ды носік. Але хлопчык нечакана спыніў яго: «Дзеда, пачакай. Я сам!»

Малы спачатку прыклеіў нос, потым на тым жа ўзроўні — вочкі. Валасы ў шарыка пры гэтым апынуліся не зверху, а знізу. Мы пераглынуліся з мамамі, якія сядзелі побач. Маўляў, як незвычайна ў яго атрымалася, нетыпова. І толькі паспелі так падумаць, як дзядуля адабраў у хлопчыка той шарык і хуценька пачаў аддзіраць папяровы нос. Мне хацелася падбегчы да мужчыны і сказаць: «Дзядулечка, што ж ты робіш?..» Але не паспела... Шарык гучна лопнуў. Трэба было бачыць расчараванне ды разгубленасць, якія з'явіліся ў вялікіх вачах хлопчыка.

У гэты момант хтосьці з дарослых паспрабаваў выратаваць сітуацыю і працягнуў дзядулю цэлы шарык. Той акуратна аддзёр з пашкоджанага вочкі і носік і пачаў пераклейваць на новы правільна, так, як ва ўсіх.

Дадому вярталася з думкай: «Як жа цяжка дзіцяці застацца сабой». Чамусьці ўспомніла сваё паступленне ва ўніверсітэт. Менавіта тады я вырашыла цалкам перайсці на беларускую мову. Паколькі зрабіць гэта ў новым горадзе, дзе цябе ніхто не ведае, значна прасцей.

Памятаю, калі першы раз прыехала на выхадныя дадому, мама папрасіла: «Мож, у краме лепш па-руску размаўляй». Справа ў тым, што ўсе вясковыя дзеці, якія паступалі вучыцца, прыезджаючы да бацькоў, сталіся размаўляць чыста па-руску. Гэта лічылася нармальным. А такога, каб хтосьці вярнуўся з горада і размаўляў па-беларуску, не было.

Былі і тыя, хто казаў: «Ды ты са сваёй беларускай мовай так замуж ніколі і не выйдзеш. Хлопцаў адпужваеш толькі». Шчыра прызнацца, у парыве адчаю былі моманты, калі я думала ў паўсядзённым жыцці адмовіцца ад мовы. Нават некалькі дзён спрабавала размаўляць па-руску. Але мяне хапіла ненадоўга. Цяпер, калі хтосьці пытаецца: «А ты і з бацькамі размаўляеш па-беларуску?», толькі ўсміхаюся. Так, і з бацькамі. І з мужам — ён яшчэ да знаёмства са мной таксама прыняў рашэнне перайсці на мову. Так што галоўнае не здраджваць сабе. Калі шум свету гучнейшы, чым голас тваёй душы, ты праіграеш.

З майго першага курса прайшло ўжо больш за 10 гадоў. Усе ў вёсцы ўжо прывычаліся, што я размаўляю па-беларуску. Ды і мне на момант ваганняў было амаль дваццаць. А калі чалавеку тры годзікі... Баюся, што наступны раз той хлопчык з саламянымі валасамі ўжо не захоча рабіць штосьці сам, бо будзе бацяцца памыліца.

Вось так самыя блізкія і мегаклапатлівыя людзі, думаючы, што робяць добра, наносяць непараўную шкоду. У выніку дзеці вырастаюць няўпэўненымі ў сабе, живуць, азіраючыся на іншых. Ім важней, чым свая мара, што пра іх падумаюць.

Многія ў дарослым узросце наноў вучацца прыслухоўвацца да сябе, спрабаваць, рызыкаваць. Але на гэта трэба шмат мужнасці і сіл, бо мінулы досвед нікуды не падзець, ён назаўсёды з намі. Як той шарык, які лопнуў, але яго кавалкі засталіся на дне душы.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.
nadzieja@zviazda.by

Сямейная газета

Выпуск №20 (87)

■ Гэта па-нашаму!

Як арыгінальна сустрэць жонку з радзільні

«Прыгожая выписка з радзільні па-беларуску» — такая незвычайная паслуга з'явілася ў сталіцы гэтым летам. Стварыць свята каханай і не-маўляці вырашыла дапамагчы татам беларусікаў і беларусчак Святлана АЎЧЫННІКАВА.

Святлана разам з камандай аднадумцаў прапановуе мужчынам вялікую колькасць цікавінак з нацыянальным каларытам. У прыватнасці, тата можа ўзяць у арэнду аўтэнтчныя строі для сябе і сваёй жонкі.

А таксама набыць адзежу для маленькага беларусіка (у ёй, дарэчы, пасля можна і пахрысціць дзіцятка) ды канверт на выпіску з радзільні, які трансфармуецца ў коўдрачку ў ложка ці каляску. На апошнім замест пышнага ружовага ці блакітнага банта — стужка з беларускім арнаментом. Усё гэта мала таго, што якаснае і выглядае цудоўна, дык пры гэтым яшчэ нясе глыбокі сэнс.

— Нашы продкі лічылі: тое, што ты надзяваеш, моцна ўплывае на цябе, — кажа Святлана. — Вельмі важна правільна спалучаць тканіну, арнаменты-абярэгі і каляровую

гаму. Спрадзёку для дзетак, асабліва ў першыя дні жыцця, выкарыстоўвалі пераважна белы колер як сімвал чысціні. Колерам жаночасці лічыўся блакітны, таму што мы, жанчыны, лагодныя, як вадзічка, журчым, супакойваем нашых мужчын. Чырвоны — мужчынскі колер, колер абароны, актыўнай энергіі, агню. А мы ж з самага нараджэння адзяваем нашых дзяўчынак у ружовае, а хлопчыкаў — у блакітнае... І пры гэтым хочам, каб жанчыны не былі феміністкамі, а мужчыны слабымі?..

(Заканчэнне на 5-й стар. «СГ».)

■ Круглы стол

НЕ ВЫХОЎВАЙ ДЗЯЦЕЙ — ВЫХОЎВАЙ СЯБЕ

Усё адно яны
будуць падобныя да цябе

«У аўтобус зайшоў тата з сынам на руках. Я падхапілася, каб саступіць ім месца. Але мужчына здзівіў сваёй рэакцыяй: «Што вы?! Сядзіце, я ж сына гадую». Гэтую гісторыю падчас круглага стала, які прайшоў перад узнагароджаннем пераможцаў конкурсу «Моцная сям'я — моцная дзяржава», расказала Валянціна РАЖАНЕЦ, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. І дадала, што гэта на сёння хутчэй выключэнне. Часцей даводзіцца назіраць іншае. Заходзіць маці з дзіцем, абвешаная цяжкімі сумкамі. Сына ўсядзіла, а сама стаіць, мучыцца...

Як вы ўжо зразумелі, тэма выхавання дзетак і іх бацькоў была ў цэнтры ўвагі падчас дыскусіі. Таксама шмат гаварылі пра ролю таты ў сям'і.

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)

Фота БЕЛТА.